

Maña ýetmedik bagt / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 января, 2025

Maña ýetmedik bagt / hekaýa MAÑA ÝETMEDIK BAGT

Aýjemaly keseden gowy görýärdim, olam, göwnüme bolmasa, menlik ýaly. Arada üýtgeşik gep-gürrüňem ýok. Jynymyz jyňkyryşsa-da söhbetimiz umumy, il näme gürrüň etse, biziňkem şol. Özbaşdak sözümüz ýok, özbaşdak ýolumyzam ýok. Entek aşyk-mağşugam däl, bar zadyň başlangyjy ýaly. Daşyndan halaýanym çyn, «ýürek gözden öñürti görýär» diýleni hakykatmyka? Özgeler «ikiňiziň aragatnaşygyňz bardyr» diýen gümanada. Gatnaşyk nire, zat nire. Yoldaşlyk, obadaşlyk, klasgaşlyk. Birek-birege «klasdaş» diýibem ýüzlenýäs. Sözde-de, hereketde-de şondan aňry geçemzok. Ýone soňky wagtlarda Aýjemal maňa:

– Goçmyrat !... - diýmäni çykardy. Asylky adym şol, hemme kişi Goçy diýip ýör ýogsam. Goçmyrat diýende birhili sesi sandyraýar, ýaňaklary tyk-tylk-tylkyldap. Dulukda ýarty aý emele gelýär, tolgunýan şeñilde. Dessine – aşak bakýar, gyzaryp-bozaryp gidýär. «Nämedenkä?!» diýýän. Eýsem-de nämäň alamatyka? Aýjemal öñ beýle däl-lä! Maña göni seredýärd-ä! Indi göni garabilmän, öñden göýberilen goşa örümiň uçlaryny çöslän bolýar, ören bolýar, saçlaryny depede çogdamlan bolýar, ýaglygyny aýryp, daňyp. Gözünüň gyýtagyny aýlap. Pelde işläp suwsalanda, mytarany ilki maňa uzadýar, özünden öñürti.

– Al, Goçmyrat, al, gezek oglanyňky.

Men utanyp durşyma sagynýançan hol beýleräkdäki Allamyrat, Aýjemalyň köpüň diýşine eýerip, Allaly diýýän ýigidi, atylyp geläge-de alçaksyraberýär.

– Ýok, Aýjemal, gezek gyzyňky. Sizden öñe düşüp bolmaz. Siz naçar.

Aýjemal almajagam bolsa aldyrar, gününe goýmaz, olam aňrysyna öwrüläge-de içer. Ondan soň Allamyradyň öz eli öz agzyna ýakyn, başyna çekäýer suwy. Ol maňa uzatmaz, gyza äberer. Şonda eli gyzyň eline deger weli, göhi gelýän terzde, lezzet alýan röwüşde, maňa-da göz gygyny rüstem aýlap göyberdi. Aýjemal

mytarany elime tutdyrdy. Soňam pyşyrdabrack gepledii:

– Gelinler tamdyrda gezegini bermezek, aýallar keçe basmakda, güllemede nobatyna eýe, eneler degirmende, ýigitler hazarda gazyda nobatyna jür, sen, näme, Goçmyrat, suw nobatyň kişä aldyryáñ?

Ýüzüme garady-da ýere bakdy. Men mytarany titäp-titräp aldym. Gönderdim. Suw ernimden syrykdy, ýakamdanam akdy. Aýjemal görüp güldi. Allalyň gurdy gündüz uwladı.

– Goçy şeýdäýer. Oňaranyň ugruna. Tap bilmeze Taňry ne hajat. Allalyň çylkasızlygyny Aýjemal halamady, oňa gözünüň agyny köpeltdi, maňa-da:

– Ana, gördüňmi, suw nobatyña eýelik etmän, Allalyň gepini çekdiň. Ýersiz-ýere utanýaň. Goçmyrat! – diýdi.

«Hany, indi bir berk bol » diýen ýşaratda meni ak hanaly keşlere ümledi. Sümek-sümek pagtaly hataryň özi bir çetinden syryp ugrady. Arada ýeke tar goýdy ätiýaçlyk üçin. Onuň öz tarapyny özi tirmeli, men tarapyny maňa niyetledi. Bile keşläp ugradyk, sessiz-üýnsiz. Birdenem Allaly:

– Sag bol, Aýjemal, maňa tar goýanyň üçin- diýip ara sümüldi. Bu ýerde üçünji artygam bolsa, ýüzi galyňlyga salan Allaly biz ýaly keşaradan tirmän, ikibaka çawup ýygdy. Atyzyň aýagujuna çykamyzda hanadan partygymyz dolypdy. Ganarlarymuz pagta ýylan ýerdedi. Aýjemal gabyny bilinden çözüp-çözmänkä, Allaly:

– Getir bări, döküp geleýin! – diýip hazzar aldy. Aýjemal aşaklykdan maňa änetdi-de galaýdy, ol maňa: «Awynny aldyrdyň, aňalyp durşyňa «diýen garaýyşdy. Gündiz pagta ýygsak, gjara, Gün ýaşar-ýaşarda at pyrgunly bidonlap agyz suw çekiler, ýap obadan açygrak. Soň-a maşynly suw aýlabam ugradylar weli, ilkiler biraz ulag kemlikden kösençlik bolaýdy. Aýjemałam ýabyly, pyrgunly, agyr gaply güzere geldi. Bidonlary bedreläp suwdan doldyrdy, menem öz aladamda suw bilen. Özümkini bolyp, Aýjemalyňka kömeklešeýin diýip durkam, Allaly bir ýerden zompa çykaga-da öz işini kör edip, Aýjemalyň gaplaryny ulaga ýükläp başlady, bir özüne agyram bolsa, agyrlygyny bildirmän, Aýjemal yzyna, maňa bakan garaý-garaý gitdi.

Soňky ýyllarda galla bolaldy, melleklere-de bugdaý ekildi, hasyl bol, bitginli. Un satyn aljagam bolmady hojalyklar, dänä baýansoňlar. Obada hem nijeme harazly. Haraz özünde, galla özünde. Gowulyk. Bugdaý uwetmäge bardym, goňşyymyň maşynyna yükläp. Aýjemalam agasy bilen haraza geldi. Agasy haltalary düşürdi-de:

– Häzir gelýän! – diýip gitdi.

Şol aralykda telpegi çañly kilwan gygyrdy:

– Aýjemal gyzym,agaň nobat belläpdi, gezek siziňki, geliberiň, getiriberiň!

Aýjemal agasyna garaşdy, gözü ýolunda.

Men howlygyp, harazmana:

– Biz haçan? – diýdim.

Ol harazyň güwwüldisi bilen eşitmedi. Yapıbyldap gyza kömege ugradym. Nireden bir ýerden, edil garaşyp duran ýaly, Allaly peýda boldy. Ol sen-men ýok, doly haltany arkasyna alaga-da, haraza düwdenekledi. Yene menden öñinçä yza dolanan Allaly beýlekisinem arka hopba edäge-de, çagyşanaklap ýelk ýasady. Eýýäm üwedip bolybam ýükleri öñki ýerine getirdi, onýança Aýjemalyň agasam geldi.

– Taňryýalkasyn, Allaly – diýdi.

Agşam Aýjemallara gümür-ýamyra bardym. Kakasy Söhbet aga rowaýat aýtmaga, erteki otarmaga ökdedi, dünýäden habarlydy. Barsam, Allalam bar ekeni. Harazyň amatlylygyndan, kireliliginden söhbete gyzypdyrlar. Aýjemal goňşy ottagda tikan-çatyn bilen gümra bolara çemeli. Meňem gözüm şo ýanda. Allalyň gözem. Birden çyra öçdi. Şem ýakdylar. Ysyk ölçügsi. Çay içim salymdanam tok geldi. Aýjemal içki jaýdan ýakyp-öçürijä basanda part boldy. Gelip, Söhbet aga:

– Kaka, lampočka köýdi- diýdi-de, maňa ýuzlendi.- Goçmyrat ýanany aýryp, täzesini goýyp beraýd-ä!

– Häzir, häzir!

Ýerimden ýeňil gopdym, Allaly bile turdy. Derrew cyranyň düýbüne el uzatdym, boýym keltelik etdi, ýetmedi. Aýjemal derrew otyrgyç getirdi. Şonda-da boýnymy süýndürip, aýaklary násaz otyrgyçda göwrämi saňnyldada-saňnyldada köýen lampany zordan aýyrdym, täzesini dakmaga durdym. Birdenem güpürdäp

gaýtmanmy. Ýukajyk çüýše pisint çyra elumden gaçyp çym-pytrak boldy. Ýanbaşym agyrda, galmaga synandym. Gatyja ýykylanymdan tapsyz.

– Ya, senem-ä!...- diýen Allaly aýak diregsiz-zatsyz uzyn gollaryny ýokary uzadaga-da lampany dakyp towlady, jay yagtylandy.

...Şolam Aýjemaly aldy.

Gowşut ŞAMYÝEW.

«Garagum» jurnaly 2004/1. Hekaýalar